

Predgovor

"(...) Izložbe i druge manifestacije bez ikakvog konkretnog popratnog dokumenta i stručnih informacija prolaze nezapaženo i ograničeno samo na uski krug posjetilaca"
(Antun Bauer, 1972.)

Muzejski dokumentacijski centar (MDC) u 2001. godini priređuje *20. izložbu izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija* kao jednu od svojih aktivnosti kojima popularizira hrvatske muzeje i galerije. Tim izložbenim projektom, započetim 1982. godine, kontinuirano se predstavlja muzejska izdavačka djelatnost koja je znatan segment u radu pojedinih muzeja i prepoznatljivih aktivnosti unutar zajednica određenog područja, grada, uže ili šire regije. Pokrivajući različita znanstvena područja s obzirom na tip i vrstu muzeja, svojim izdavačkim projektima muzeji približavaju muzejsku baštinu širem krugu čitalaca.

Da je tako, potvrđuje se iz godine u godinu, od izložbe do izložbe, tijekom dvadeset godina. Ovogodišnje sudjelovanje sto muzeja, galerija, muzejskih zbirki te izložbenih galerija sa 451 naslovom publikacija, 205 plakata, četiri CD-ROM-a, kalendarima, razglednicama i ostalim tiskanom i promidžbenim materijalom, svjedoči o vrlo živom i svake godine sve bogatijim i raznovrsnijim izdavačkim stvaralaštvom koje svojom tehničkom izvedbom (dizajnom, reprodukcijama, grafičkim oblikovnim elementima), kao i svojim sadržajem, daje kvalitetan doprinos znanosti, kulturi, novim spoznajama i popularizaciji različitih tema. Vođeni mislima velikog muzeologa dr. Antuna Bauera, muzeji svoje publikacije oblikuju kao odraz kvalitete njihova internog rada.

Na izložbi i u popratnom katalogu i ove su godine zastupljene gotovo sve vrste tiskovina od kojih su, naravno, najbrojnije upravo one specifične za muzeje, a to su katalozi stalnih postava kao i katalozi povremenih izložaba, vodiči kroz muzejske postave ili pojedine zbirke, informativni leci i brošure. Muzeji su svojim izdavačkim korpusom obuhvatili i periodiku (časopise, godišnjake, godišnja izvješća), likovne monografije, kao i monografske prikaze arheoloških, etnografskih, povijesnih, kulturno-povijesnih ili prirodnoznanstvenih tematika, specijalizirane bibliografije, studije i zbornike znanstvenih i stručnih skupova. Publiciranjem na tiskanom, audiovizualnom i elektroničkom mediju stručni se i znanstveni rad muzejskih stručnjaka i njihovih suradnika na muzejskoj građi i dokumentaciji distribuirao široj publici, informacije postaju dostupne izvan muzejskih prostora, izložbenih dvorana, čuvaonica, konzervatorskih laboratorija, studijskih soba, arhiva i knjižnica.

Čime su se hrvatski muzeji bavili tijekom protekle godine, koju su novu građu nabavili, prikupili, istražili, restaurirali, dokumentirali, prezentirali različitim izložbenim projektima i drugim oblicima muzejskog komuniciranja može se spoznati i iz publikacija koje smo odazivom velikog broja hrvatskih muzeja predstavili na izložbenom štandu MDC-a na Zagrebačkom velesajmu.

Katalog koji prati izložbu sadrži abecedni popis svih sudionika s naslovima njihovih publikacija nastalih u razdoblju "od Interlibera do Interlibera", dakle od listopada 2000. do listopada 2001. godine. Primarna mu je namjena olakšati razgledavanje izložbe, a njegova sekundarna zadaća, uz svojih prethodnih devetnaest svezaka, čini sastavni dio nacionalne bibliografije i pruža retrospektivni prikaz izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja.

MDC i svojim drugim djelatnostima, kao i izdavačkom djelatnošću nastoji omogućiti što cjelovitiji uvid u rad hrvatskih muzejskih ustanova. Na temelju dokumentacijskih fondova, prikupljanjem i obradom podataka, stvaranjem informacija kao i stalnom suradnjom sa srodnim ustanovama i stručnjacima iz Hrvatske i inozemstva MDC je razvio bogatu izdavačku djelatnost.

Godišnjak *Muzeologija* stručnoj je javnosti poznat još od svojih početaka 1953. godine, a kvalitetom svojih tekstualnih priloga postao je nezamjenjivim štivom u obrazovanju kustosa početnika, kao i u permanentnom obrazovanju muzejskih djelatnika. *Informatica Museologica* već 32 godine prati suvremena zbivanja u teoriji i praksi muzeologije nastojeći stručnim tekstovima hrvatskih i inozemnih stručnjaka obuhvatiti aktualnu problematiku. Široj pak publici namijenjeni su MDC-ovi vodiči i adresari kroz muzeje i galerije Hrvatske i grada Zagreba te CD-ROM *Hrvatski muzeji 1* koji je rezultirao radom na projektu *Umjetnine Hrvatske na Internetu* (<http://www.mdc.hr>). Godišnja *Izvješća zagrebačkih muzeja* (publicirana od 1994.) kao i *Izvješća hrvatskih muzeja*, dostupna u tiskanome i u elektroničkom obliku (<http://www.mdc.hr/Izdavastvo/Izvjescia/index.htm>), sadrže strukturirane podatke o svim muzejskim djelatnostima, od nabave i stručne obrade muzejskih predmeta i dokumentacije, stručnih i znanstvenih istraživanja i ekspertiza, izložbenih, edukativnih i promidžbenih djelatnosti, do popisa izdavačke djelatnosti, omogućuju rekonstrukciju rada pojedinih ustanova. U svoje stalne

izdavačke projekte MDC je posljednjih dvadeset i jednu godinu uvrstio i izradu plakata kojima se obilježava Međunarodni dan muzeja (18. svibnja).

Te stalne publikacije kao i one povremene te posebna izdanja, svojim su sadržajem i vizualnim identitetom uvrstile MDC u red respektabilnih izdavača te smo im ove godine uz svoju jubilarnu 20. godišnju izložbu posvetili i više prostora na našem izložbenom štandu. A tematici muzejskog izdavaštva, toliko prisutnoj u našoj svakodnevici, a tako malo teoretski razmatranoj, posvetili smo dva dana Međunarodnog stručnog skupa *Muzejske publikacije i novi mediji* (Muzej "Mimara", 11. i 12. studenoga 2001.) okupivši četrdesetak renomiranih izlagača i organiziravši niz prezentacija elektroničkih muzejskih publikacija.

Nadamo se da smo tijekom ovih dvadeset godina opravdali povjerenje hrvatskih muzeja i dostojno ih predstavili na našim izložbama, a široj publici ponudili i otkrili vrijedno štivo, zadovoljivši njihove privatne ili profesionalne interese.

Snježana Radovanlija Mileusnić